

Säkylän vammaisneuvosto esittää kunnanhallitukselle, että kunnan hallintosääntöön tulee kirjata alla mainittuja käytäntöjä koskeva asiakohta, joka velvoittaa kunnan johtoa, viranhaltijoita sekä luottamushenkilöitä toimimaan voimassaolevien lakien mukaisesti.

Säkylän kunnassa tulee päästä lainsäädännön edellyttämään tilanteeseen, jossa kaikki vammaisia ihmisiä koskevien päätösten suunnittelu ja valmistelu tehdään yhteistyössä vammaisneuvoston kanssa.

Käytännön keinoina päästä tavoitteeseen voidaan mainita viranhaltijoille suunnattu koulutus, jolla he saavat valmiuksia tunnistaa myös itsenäisesti asiat, jotka vaikuttavat eri tavoin vammaisten ihmisten elämään.

On myös järjestettävä matalan kynnyksen tapa ottaa missä tahansa asiassa yhteys vammaisneuvoston edustajaan, jolloin voidaan nopeasti harkita, onko käsillä olevaan asiaan syytä ottaa vammaisneuvosto mukaan yhteistyöhön.

Perusteluina esitykselle vammaisneuvosto esittää seuraavaa:

Kuntalain 28§:ssä todetaan:

Vammaisneuvostolle on annettava mahdollisuus vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä vammaisten henkilöiden hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden, elinympäristön, asumisen, liikkumisen tai päivittäisistä toiminnoista suoriutumisen taikka heidän tarvitsemiensa palvelujen kannalta.

STM:n alainen VANE (Vammaisten henkilöiden oikeuksien neuvottelukunta) lähetti 11.2.2020 kunnille kirjeen, jossa se mm. vetoaa YK:n yleissopimukseen vammaisten henkilöiden oikeuksista:

Kirje kunnille: Vammaisten henkilöiden osallistaminen kunnalliseen päätöksentekoon

Suomi ratifioi YK:n yleissopimuksen vammaisten henkilöiden oikeuksista (SopS 27/2016; yleissopimus; vammaisyleissopimus) vuonna 2016.

Vammaisyleissopimus on Suomessa voimassa lakina. Se on osa Suomen sisäistä oikeutta eli velvoittavaa lainsäädäntöä. Perustuslain 22 §:n mukaan julkisen vallan on turvattava perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien toteutuminen.

Vammaisyleissopimuksen tarkoituksena on edistää, suojella ja taata vammaisille henkilöille täysimääräisesti ja yhdenvertaisesti ihmisoikeudet ja perusvapaudet. Sen keskeisiä periaatteita ovat syrjintäkielto sekä esteettömyys ja saavutettavuus.

Vammaisten henkilöiden osallistaminen ja osallistuminen kaikkeen heitä koskevaan päätöksentekoon on yksi yleissopimuksen tärkeistä oikeuksista. Velvoite osallistaa vammaiset henkilöt koskee kaikilla hallinnonaloilla ja -tasoilla tehtäviä päätöksiä, myös kunnallista päätöksentekoa.

Vammaisyleissopimuksen osallistamisvelvoite on 4 artiklan 3 kohdassa: Laadittaessa ja toimeenpantaessa lainsäädäntöä ja politiikkoja, joilla tätä yleissopimusta pannaan täytäntöön, sekä muita vammaisia henkilöitä koskevissa päätöksentekoprosesseissa sopimuspuolten tulee neuvotella tiiviisti vammaisten henkilöiden kanssa ja aktiivisesti osallistaa heidät, mukaan lukien vammaiset lapset, heitä edustavien järjestöjen kautta.

Kolmisivuinen kirje, jossa VANE vastaansanomattomasti perustelee kantansa, on kokonaisuudessaan esityksen liitteenä.

Lisäksi **Säkylän vammaisneuvosto esittää kunnanhallitukselle**, että se myöntää neuvoston nimetyille edustajalle läsnäolo- ja puheoikeuden seuraaviin toimielimiin:

Kunnanvaltuusto, sivistyslautakunta, rakennuslautakunta, ympäristölautakunta ja kunnanhallitus.

Perusteluina näille esityksille on myös, että

- demokraattinen päätöksentekojärjestelmä ei ilman lakien tarkoittamia erityisiä järjestelyjä riitä varmistamaan, että vammaisten tarpeet otetaan yhteiskunnan toiminnassa huomioon;
- yhteistyölle sekä mainittujen oikeuksien antamiselle ei ole lainmukaisia esteitä;
- läsnäolo- ja puheoikeudella voidaan varmistaa se, ettei mainituissa toimielimissä voida asiaan puuttumatta tehdä päätöksiä asioista, jotka olisi pitänyt suunnitella ja valmistella vammaisneuvoston kanssa;
- näitä käytäntöjä on otettu käyttöön ympäri Suomea useissa kunnissa ja hyvinvointialueilla, ilman ongelmia.

Jotta kyseiset muutokset saadaan kerralla maaliin, vammaisneuvosto on mukana tarvittavien asiakohtien muotoilussa ja käsittelyssä. Esityksen ja sitä seuraavan keskustelun jälkeen on mahdollista tehdä asiasta tarvittaessa myös yksilöity ja perusteltu aloite.

Jakelu:

Kunnanhallitus
Kunnanjohtaja
Hallintojohtaja